

Nr 642.

Av herr **Ståhl m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 354, angående vissa förmåner till värnpliktiga.

I Kungl. Maj:ts proposition till årets riksdag föreslås, att till utbildning inkallade värnpliktiga i fredstid skola få rätt till fria resor till hemorten i sådan utsträckning, att »sammanlagda antalet fria resor per år vid övnings-uppehåll och tjänstledighet uppgår till tre per år».

Då det måste sägas ur alla synpunkter vara av betydelse, att ungdomen under de kritiska värnpliktsåren kan uppehålla intimast möjliga förbindelse med hem och anförvanter, hade det varit av värde, om antalet fria resor för samtliga värnpliktiga kunnat ökas utöver det av Kungl. Maj:t föreslagna antalet. Departementschefen anför emellertid, att detta på grund av statsfinansiella skäl knappast låter sig göra. I södra och mellersta Sverige torde också huvuddelen av kadern få sin värnpliktstjänstgöring förlagd till garnisonsort i relativ närhet av hemorten, varför resor till denna inte alltför sällan torde kunna göras på den värnpliktiges egen bekostnad.

Annorlunda ställer det sig för värnpliktiga i de nordliga delarna av landet, i Dalarna, Värmland samt för många värnpliktiga vid specialförband. Dessa kunna näppeligen av sin avlöning reservera så stora belopp, att de i större utsträckning själva kunna betala sina hemresor. Man måste därför finna det mindre skäligt, att dessa värnpliktiga på grund av ekonomiska skäl alltför sällan bli iståndsatta att besöka sitt hem. Därtill kommer önskemålet, att värnpliktiga frivilligt ikläda sig utbildning på orter, långt avlägsna från hemmet. Genom ett större antal fria resor för här berörda grupper skulle dessa orättvisor och svårigheter åtminstone i viss mån elimineras.

I detta sammanhang finns anledning uppmärksamma den under beredskapen ofta gjorda erfarenheten, att värnpliktiga önska och behöva besöka annan ort än hem- eller mantalsskrivningsort. Detta gäller i all synnerhet studerande, vilka under sin värnpliktstid för tentamina, rådgivning o. dyl. kunna behöva resa till den plats, där de bedriva sina studier. Detsamma gäller ock många värnpliktiga med praktiskt arbete. Sådan plats bör därför vara beträffande biljettförmåner jämnställd med hemorten, även om den är mer avlägsen.

Var gränsen skall sättas för här ifrågasatta större reseförmåner är som alltid vid gränsfall vanskligt att med säkerhet avgöra. Skäl kunna anföras för både högre och lägre biljettpris. Det förefaller dock såsom mest rimligt, att antalet fria resor per år ökas till sex för sådana värnpliktiga, vilkas sammanlagda resekostnader mellan förläggningsort och hem- resp. här annan jämnställd ort uppgå till lägst kronor 12: —.

Med stöd av vad som sålunda härovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

att då sammanlagda kostnaden för resa mellan förläggningsort och hemort uppgår till kronor 12: — eller däröver antalet fria resor mellan dessa orter bestämmes till sex per år mot av Kungl. Maj:t föreslagna tre per år, samt

att samma bestämmelser skola gälla resa till studieort eller annan därmed jämförlig ort i stället för hemort, även om den förra orten är belägen på längre avstånd från förläggningsorten än hemorten.

Stockholm den 30 oktober 1945.

M. Ståhl.

Nils Persson.

Einar Osterman.

Filip Kristensson.

Ruben Swedberg.

Gottfr. Fröderberg.

O. Malmborg,

Wald. Svensson.

Skövde.
